

Ο Χριστόδουλος Γ. Παχουλίδης γράφει με την ευκαιρία της γιορτής της, σήμερα 8 Σεπτεμβρίου.

Λίγο πιο πέρα από τα δυτικά σύνορα της όμορφης πόλης της Κερύνειας, δεξιά από το δρόμο προς το χωριό Άγιος Γεώργιος (Κερύνειας), δίπλα από το πολύβουο το κύμα, στέκεται για χρόνια, μονάχη της μια όμορφη εκκλησία, αφιερωμένη στην Υπεραγία Θεοτόκο, τη «Γλυκιώτισσα», αυτήν που γλυκαίνει τον πόνο των πιστών, που με ευσέβεια προς τον Υιό και Θεό της, προσέρχονται προς αυτήν και ζητούν τις προς Αυτόν πρεσβείες της. Η εκκλησία αυτή είναι τριγυρισμένη με απλόγραμμες καμάρες, όπως απλόγραμμη είναι και η αρχιτεκτονική της.

Η αγάπη του λαού της πόλης της Κερύνειας, μα και των γύρω χωριών, για τούτη την πανέμορφη μικρή εκκλησιά είναι απέραντη. Για τούτο οι Κερυνειώτες, μέσα στις τόσες δυσκολίες της προσφυγιάς, δεν την λησμόνησαν και έκτισαν με το υστέρημά τους εκκλησιά στη χάρη της, εκεί στις Λεμεσού τα μέρη, και την ονόμασαν «Γλυκιώτισσα». Και κάθε χρόνο, 7 - 8 του Σεπτέμβρη, συγκεντρώνονται εκεί, σαν τότε εκεί στην Κερύνεια, και παρακαλάνε την γλυκύτατη Παναγιά, να τους ενδυναμώνει στην πίστη, να τους δίνει αντοχή και ελπίδα, μέχρι την άγια ώρα της επιστροφής στη σκλάβα τώρα πατρική τους γη.

Εκεί, στην σκλάβα τώρα γη, έτρεχαν οι Κερυνειώτες και «οι τα περίχωρα οικούντες», πριν την εισβολή, σε κάθε δύσκολη στιγμή της ζωής τους, σε κάθε πρόβλημα, ατομικό, οικογενειακό ή και εθνικό που αντιμετώπιζαν, για να προσκυνήσουν την πανίερη εικόνα της και να ζητήσουν παρηγοριά, δύναμη, ίαση, ελπίδα και απάντηση ευνοϊκή, στα προβλήματα που τους ταλάνιζαν.

Την είπαν «Γλυκιώτισσα» για δύο λόγους. Γιατί αποδεδειγμένα είχε τη χάρη να γλυκαίνει τον πόνο κάθε ανθρώπου που πρόστρεχε κοντά της, αλλά και για το γλυκό νερό του αγιάσματος της, που ανάβλυζε δίπλα της, κοντά στο κύμα, και δρόσιζε τη δίψα κάθε ανθρώπου που περνούσε από εκεί.

Κατά την παράδοση, η εκκλησία της Γλυκιώτισσας κτιζόταν ταυτόχρονα με το μεγάλωμα του κάστρου της Κερύνειας (1546). Λέει ακόμα η παράδοση πως ο πρωτομάστορας του κάστρου, όταν τέλειωνε το έργο της ημέρας, λάμβανε μαζί του μια πέτρα και πήγαινε προς το μέρος που σήμερα βρίσκεται η Γλυκιώτισσα και βράδυ - βράδυ, έκτισε την όμορφη τούτη εκκλησιά. Σαν πέθανε τον έθαψαν μέσα στην αγαπημένη του εκκλησία. Μια επιτύμβια πλάκα εκεί, μαρτυρεί το όνομά του: Καίσαρ Καριώτης.

Άλλη παράδοση λέει, πως σαν πλάκωσε χολέρα στη μικρή πόλη της Κερύνειας, το 1930, οι κάτοικοι έφυγαν από αυτή για να σωθούν. Εκατόν από αυτούς κατέφυγαν στον αυλόγυρο της Γλυκιώτισσας. Η Παναγιά τους προστάτησε. Κανένας τους δεν πέθανε από τη χολέρα. Σαν πέρασε η επιδημία, επέστρεψαν στην Κερύνεια εκατόν ένας. Και τούτο, γιατί μια γυναίκα από αυτούς, γέννησε εκεί στον αυλόγυρο της Γλυκιώτισσας και επέστρεψε πίσω μαζί με το νεογέννητο παιδί της.

Ποιος από τους Κερυνειώτες, μπορεί να λησμονήσει το παναύρι της Γλυκιώτισσας, στις 8 του Σεπτέμβρη κάθε χρόνο; Χιλιάδες Κερυνειώτες και κάτοικοι των γύρω χωριών έτρεχαν στη χάρη της και γέμιζαν την εκκλησία, την αυλή και τους γύρω χώρους, κυρίως να παρακολουθήσουν τον Εσπερινό, να προσκυνήσουν και να περάσουν κάτω από το σεβάσμιο εικόνισμά της, στην ακολουθία της Λιτής και ύστερα, μετά την απόλυση να τρέξουν στα πέριξ της, πρόχειρα μικρά καφενεία και στα άλλα παναυρκώτικα κεντράκια, τα διάφορα τερψιλαρύγγια εδέσματα να δοκιμάσουν. Έπειτα, να μαζευτούνε παρέες, παρέες, να τραγουδήσουν, να χορέψουν και να χαρούν όλοι μαζί την υπαίθρια ανθρώπινη συντροφιά, δίπλα-δίπλα ο ένας από τον άλλο, γνωστοί και άγνωστοι, κάτω από τον έναστρο ουρανό και δίπλα από τη γαληνεμένη θάλασσα. Όμως ήλθε της εισβολής η μαύρη μέρα. Το καταγάλανο το κύμα, που έφερνε κάθε λογής καλά στην πόλη και στη χώρα, έφερε τους δαίμονες της Ανατολίας. Φωτιές ολέθρου ανάψανε στην όμορφη μας πόλη και επαρχία, του Αττίλα οι βάρβαρες ορδές. Το αγνό αίμα των παλικαριών της, που έτρεξαν να την προασπιστούν, σε έναν άνισο αγώνα, πότισε τη διψασμένη της τη γη. Οι κάτοικοί της, σφαγιάστηκαν, ατιμάστηκαν και διώχτηκαν από την πατρίδα τους γη. Τούρκεψε ο τόπος. Τούρκεψε και η Γλυκιώτισσα. Τζαμί την μετέτρεψαν οι βάρβαροι εισβολείς. Καλή μας Παναγιά Γλυκιώτισσα, δώσε σύντομα να τελειώσει τούτο το κακό. Δώσε πάλι ελεύθεροι να επιστρέψουμε σε ελεύθερη πατρίδα, για να σε υμνούμε πάλι σε τούτη τη δική σου όμορφη εκκλησιά, μα και σε όλες τις βεβηλωμένες και βουβές τώρα εκκλησιές, στην αρπαχθείσα και μέχρι τώρα, κατεχόμενη δική μας γη. Βοήθα Παναγιά Γλυκιώτισσα, βοήθα...!